

„Kompetencja językowa od korzeni” – ulotka informacyjna U7a

Wskazówki i rady na temat wielojęzyczności w rodzinie

Drodzy Rodzice,

Państwa dziecko jest już „przedszkolakiem”. Stanowi to dla rodziców nowe wyzwanie. Jeżeli dziecko nie mówi jeszcze po niemiecku, martwią się Państwo być może, czy potrafi się odnaleźć w kontaktach z innymi dziećmi i czy wychowawczynie je rozumieją. Również dla dziecka jest to milowy krok, przy pokonywaniu którego potrzebna mu szczególna pomoc ze strony rodziców.

Poniżej znajdują Państwo ważne rady na temat używania różnych języków w rodzinie i przedszkolu.

Jeżeli dziecko dorastało dotychczas prawie wyłącznie w języku używanym w rodzinie

- **Porozmawiaj z wychowawczyniami dziecka.**
Dziecko przypuszczalnie rozumie słabo niemiecki i potrafi mówić tylko pojedyncze słowa. Należy to omówić z wychowawczyniami dziecka, aby mogły mu one zapewnić odpowiednie wsparcie.
- **Dziecko powinno regularnie chodzić do przedszkola i nawiązywać relacje z niemieckojęzycznymi dziećmi.**
W ten sposób dziecko będzie mieć zapewnioną możliwość ćwiczenia języka niemieckiego. Zapewnij więc dziecku pomoc również wtedy, gdy po południu chce się spotkać z innymi niemieckojęzycznymi dziećmi. Są one bardzo dobrymi wzorcami przy nauce niemieckiego.
- **Przyprowadzając i odbierając dziecko zamień z wychowawczynią kilka zdań po niemiecku.**
W ten sposób dziecko zauważy, że niemiecki jest ważnym językiem także dla Ciebie. Wartość przykładana dop języków wpłynie zdecydowanie na to, jak dobrze i jak chętnie dziecko się ich nauczy.
- **Jeżeli słabo władasz niemieckim, skorzystaj teraz z okazji do nauki razem z dzieckiem.**

Jeżeli dziecko dorastało w otoczeniu więcej niż jednego języka

- **Nie niepokój się, jeżeli Twoje dziecko robi obecnie większe postępy w niemieckim, a nawet preferuje ten język.**
Dzieci często same wybierają język, w którym zaczną mówić. Preferowany język może się później zmieniać. Nie żądaj od dziecka, by mówiło w Twoim języku ojczystym. Ale dalej konsekwentnie używaj swojego języka, szczególnie w domu. Jednocześnie daj dziecku do zrozumienia, że cieszą Cię jego postępy w nauce niemieckiego.

- **Nie niepokój się, jeżeli dziecko mieszka języki**

To całkiem normalne i zdarza się często. Słowa lub struktury gramatyczne, których dziecko nie umie jeszcze dobrze stosować w jednym języku, są często zastępowane odpowiednikami z drugiego języka. Nie jest to powód do niepokoju; zjawisko zniknie, gdy dziecko dobrze opanuje oba języki.

Jeżeli martwi Cię stan rozwoju mowy dziecka:

Omów to z lekarzem pediatrą. Zleci on ewentualnie dodatkowe badania, aby stwierdzić, czy Twoje dziecko potrzebuje pomocy w nauce języka albo terapii logopedycznej. Decydującym wyznacznikiem jest przy tym to, jak dobrze dziecko włada swoim językiem ojczystym. Jeżeli dziecko ma kłopoty tylko z niemieckim, to przyczyną jest prawdopodobnie brak dostatecznego kontaktu z tym językiem. Celowe wsparcie pomoże dziecku szybko nadrobić zaległości.

Jeżeli jednak dziecko ma kłopoty także z językiem ojczystym, może to oznaczać zakłócenie rozwoju mowy. Jest to również częste u dzieci jednojęzycznych i wielojęzycznych. Wielojęzyczność nigdy nie jest przyczyną zakłóceń rozwoju mowy. W takiej sytuacji najlepszym rozwiązaniem będzie terapia logopedyczna.

Co potrafi już Twoje dziecko

Trzyletnie dzieci posiadają już bogate słownictwo i tworzą zdania złożone z 4 - 5 słów, można więc z nimi normalnie rozmawiać. Także w tym wieku dzieci rozwijają się jednak szybciej lub wolniej, a niektóre etapy rozwoju mowy trwają u dzieci wielojęzycznych nieco dłużej. Drobniejsze zaległości powinny być jednak szybko nadrabiane.

Jak wspomagać rozwój językowy dziecka

- **Staraj się zawsze stwarzać okazje do rozmowy z dzieckiem.**
Rozmawiaj z nim o ilustrowanych książeczkach i wspólnych przeżyciach. Pytaj o rzeczy, o których opowiada dziecko.
- **Używaj już dłuższych i bardziej złożonych zdań.**
Wyjaśniaj jednak dziecku znaczenie nieznanych słów.
- **Poprawiaj błędne wyrażenia dziecka i uzupełniaj brakujące słowa.**
Ważne jest, aby nie żądać od dziecka powtarzania poprawionych zdań i nie krytykować go. Dzięki temu dziecko będzie chętnie kontynuować rozmowę.
Dziecko: „Mochód jechał szybko.”
Rodzice: „Tak, samochód przejechał bardzo szybko.”